

Povesti iz avstrijske zgodovine.

(Piše Al. Stroj.)

IV.

Albreht I.

Po smrti Rudolfa I. Habsburškega so nemški volilni knezi obljubili njegovemu sinu Albrehtu I., da ga bodo volili za cesarja; toda kljub tej obljubi so izvolili Adolfa Nasavskega. To je bilo Albrehtu jako hudo. Niti zvesti prijatelji, niti soproga, niti otroci ga niso mogli potolažiti. Zaprl se je v svoje sobe in ni sprejel nikogar. Tudi telesne straže ni maral; čuval ga je jedino le velik pes, ki ni pustil nikogar k svojemu gospodarju.

Nekega dne pride Albrehtov sin, kneževič Leopold, očeta tolažit. Ko ga čuvaj Jaginta — tako so zvali psa — zagleda, gre mu prijazno naproti. Ko pa se Leopold približa očetovi sobi in pritisne za kljuko, zažene se pes vanj, prime ga za obleko in ga silovito vleče nazaj. Leopold ga skuša odpraviti; ko pa ne gre z lepa, udari ga s krepko svojo desnico tako močno po glavi, da pes zaevili in pogine. Prestrašen zbeži Leopold.

Albreht je čul, da je njegov pes lajal, in gre zato precej pogledat, kaj se je zgodilo. Prav žalosten je bil, ko je videl svojega zvestega čuvaja mrtvega. Brž pokliče strežnike. Vsi prihité in v strahu pričakujejo, kaj bode, ker so videli, da je Albrehtov zvesti čuvaj mrtev. Približata se tudi kneževiča Leopold in njegov brat Friderik.

Osorno spregovori Albreht: »Zločinec ne uide zasluženi kazni. Zvestega čuvaja mi je umoril in s tem mene samega hudo žalil. Kdo je to naredil? Prav zdi se mi, da sem videl Leopolda bežati, ko sem odprl vrata.«

»Odpustite oče, Leopold ni tega storil; jaz sem umoril psa, mene kaznujte!« — S temi besedami se približa Leopoldov brat Friderik, ki je hotel namesto brata pretrpeti kazen.

»Tako? In ti si še upaš semkaj pred me priti! Da mi greš takoj izpred očij! Kazen te bo kmalu zadela!« — Friderik milo pogleda osornega očeta, ki je govoril te besede, kakor bi ga hotel prositi odpuščanja, in hoče oditi.

Tedaj pa poklekne pred očeta Leopold in pravi: »Oče, mene morate kaznovati, Friderik je popolnoma nedolžen; trpeti hoče za svojega brata. Jaz sem umoril psa — čuvaja; raztrgal bi me bil, ko bi se ne bil branil.«

Silno so uplivala te besede na Albrehta; strogost mu je izginila raz obličje, prijazen nasmehljaj mu je prepodil tožne misli. Z roko pogladi Leopolda in radostno spregovori: »Friderik, zapomni si, da tudi iz ljubezni do brata ne smeš nikdar lagati. Laž je vedno pregrešna. Odpuščam pa Leopoldu vso kazen radi vajine prelepe bratovske ljubezni!«

Po teh besedah vzdigne Leopolda in objame oba sina. Tudi je bil odslej veliko bolj vesel in je kmalu pozabil, da so ga volilni knezi prezrli. L. 1298. pa so ga prav isti izvolili za cesarja, ker z Adolfom Nasavskim niso bili zadovoljni.

